

Tanulmányút a Gerecsében

Az előző évben a VADEX Zrt. soponyai területére tett látogatáshoz hasonlóan, az OEE Budapesti VM Helyi Csoportjának tavalyi tanulmányútja is az OEE régiós együttműködés keretében valósult meg. 2012. október 17-én a HM Budapesti Erdőgazdaság Zrt. Süttői Erdészeti Igazgatóságának területén zajló természetvédelmi és közjóléti tevékenységgel ismerkedhettek meg a résztvevők. Holdampf Gyula, a VM Helyi Csoport elnökének vezetésével érkeztünk a tatnai vasútállomásra, ahol Keresztes György, a Zrt. vezérigazgató-helyettese, a HM Helyi Csoport elnöke, valamint Túróczi Balázs, a HM Helyi Csoport titkára köszöntött bennünket. A nap folyamán Szimicsek László erdőmérnök, a Zrt. igazgatója, valamint munkatársai voltak csoportunk kísérői.

Elsőként a Duna-Ipoly Nemzeti Park Gerecsei Tájvédelmi Körzetében, a Természetes Életmód Alapítvány kezelésében lévő Agostyáni Ökofalut tekintettük meg, ahol Czumpf Attila tájegység-vezető kalauzolt végig. Hazánk első ökofalujában a természetes életmód lehetőségeit lépésről lépésre ismerhetik meg az idelátogatók, az egyes állomások a térségre jellemző hagyományok alapján mutatják be a szerves gazdálkodás elemeit. Az egyes művelési ágak, mint az erdő, a szántó, a legelő, a gyümölcsös és a veteményeskert nem válnak el élesen egymástól, hanem szerves egységet alkotnak. Az állattelepeken őshonos magyar sertés-, kecske-, nyúl- és baromfifajtákat tartanak. A történeti ökológiai program részeként folyamatban van egy 12. századi árpádkori kőtemplom rekonstrukciója is, mely körül

egykor temető volt, a sírok közül ma is látható néhány. A mintegy 20 ha-os ökofalu bemutató- és oktatóhely is egyben, a természeti-környezeti nevelés, oktatás és képzés helyszíne.

Később a Neszmély külterületén, Gombáspusztán mellett fekvő Neszmélyi Arborétumot látogattuk meg Tóth Róbert erdőmérnök vezetésével. Az arborétum Nemeskéri Kiss Miklós javaslatára az 1960-as évek elején létesült 28 hektáron, ahol elsősorban egzóta fenyőfajokat telepítettek kísérleti jelleggel. Fontos célkitűzés volt a hazai klimatikus viszonyok között gyorsan növekvő, értékes faanyagot adó fajok kiválasztása. Az arborétumban ma összesen több mint 100 fa- és cserjefaj, illetve fajta található, köztük számos faj (pl. libanoni cédrus, duglasz fenyő, jegenyefenyő, vörösfenyő, óriástuja) nagyobb ál-

lományokat alkot. Ezekben a kísérleti fenyvesekben a cserjeszint kialakítása is fontos szempont volt, például a cédrus-állományban a törökmogyoró vált be leginkább, mint cserjeszintalkotó faj. A Neszmélyi Arborétum ma már elsősorban turisztikai célokat szolgál, az erdészeti előzetes bejelentkezés alapján látogatható.

A süttői Alsóvadácsi Vadászházban elköltött ebédet követően csoportunk a süttői múzeumot kereste fel, melyet Czermann János polgármester mutatott be. A régi kőfaragóműhelyből átalakított múzeumépület jelenleg helytörténeti kiállításnak ad otthont. Elsősorban a híres süttői kőfaragó hagyománynak állít emléket, valamint a helyi mesterségeket, hagyományokat mutatja be.

A tanulmányút utolsó állomása a Lábatlan központjában található Gerenday-ház, illetve a Gerenday-arborétum volt. Gerenday Antal kőfaragómester Piszkén létesített kőfaragó telepének épületeiből kialakított kúria 1990-ig volt a család tulajdonában. A jelenleg önkormányzati kezelésben lévő épület szépen felújították és ma közösségi funkciókat lát el. Az egykori kúria berendezési tárgyai, a helyreállított bútorok és festmények ma is láthatók itt. A kúria körül fekvő park az 1890-es években létesült. Gerenday Antal fiai, Dezső és Andor fenyőkertészetet alapítottak, a többnyire örökzöld növényekből és ritka fajokból álló dendrológiai gyűjtemény később európai hírnévre tett szert. Az arborétum 1977 óta védett, 1999 óta van önkormányzati tulajdonban. A jóhangulatú tanulmányúton 20 fő vett részt.

Papp Mónika

OEE Budapesti VM HCs

A neszmélyi arborétumban